

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/publikacje/ksiazki-gdansk/30534,Szkice-z-dziejow-NSZZ-Solidarnosc-na-Pomorzu-Na-dwislanskim-i-Kujawach-19801990.html>
29.04.2024, 07:32

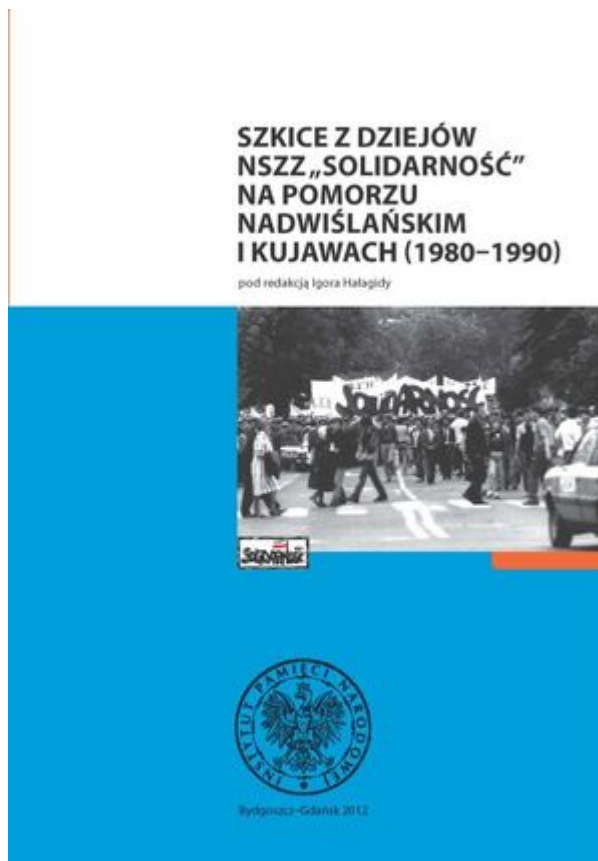
Szkice z dziejów NSZZ „Solidarność” na Pomorzu Nadwiślańskim i Kujawach (1980-1990)

Szkice z dziejów NSZZ „Solidarność” na Pomorzu Nadwiślańskim i Kujawach (1980-1990), red. Igor Hałagida, Bydgoszcz-Gdańsk 2012, 240 s.

Publikacja stanowi pokłosie konferencji naukowej „Niezależny Samorządny Związek Zawodowy «Solidarność» na Pomorzu i Kujawach w latach 1980-1989 (wybrane zagadnienia)”, która odbyła się w Gdańsku 27 i 28 sierpnia 2010 r.

Publikację otwiera szkic Wojciecha Polaka z UMK w Toruniu i ECS, omawiający miejsce Gdańska w dziejach „Solidarności”. Kolejne teksty badacze poświęcili już bardziej szczegółowym kwestiom – m.in. Arkadiusz Kazański (IPN Gdańsk) – kontrowersjom związanym ze strajkiem komunikacji miejskiej w Gdańsku w czasie sierpniowego strajku 1980 r., Katarzyna Maniewska (IPN Gdańsk, Delegatura w Bydgoszczy) – sytuacji społeczno-gospodarczej w woj. bydgoskim w przededniu robotniczych protestów i tamtejszych wydarzeń sierpniowych, Przemysław Wójtowicz (IPN Gdańsk, Delegatura w Bydgoszczy) – powstaniu i działalności struktur związkowych w woj. toruńskim w okresie „karnawału”, a Karol Nawrocki (IPN Gdańsk) – okolicznościom powstania NSZZ „Solidarność” w woj. elbląskim.

Niektórzy historycy poruszyli też kwestie związane z działalnością aparatu

bezpieczeństwa wobec struktur związkowych: Jakub Kufel (ECS) przedstawił w skrócie działania MO i SB w okresie strajku sierpniowego w Stoczni Gdańskiej im. Lenina, a Marek Szymaniak (IPN Gdańsk, Delegatura w Bydgoszczy) zaprezentował działania bezpieki wobec struktur NSZZ „Solidarność” w regionie bydgoskim na początku lat osiemdziesiątych. Opisane zostały także lokalne struktury NSZZ „Solidarność” po wprowadzeniu stanu wojennego - Krzysztof Osiński (IPN Gdańsk, Delegatura w Bydgoszczy) przedstawił w ogólnym zarysie działania podziemnych struktur związku w Bydgoszczy, a Izabela Mazanowska (IPN Gdańsk, Delegatura Bydgoszczy) z kolei skupiła się na jednym wątku - organizowanych wówczas mszach za Ojczyznę. Dodatkowo Jarosław Wąsowicz zaprezentował dzieje podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” Oświaty i Wychowania i ich stosunek do konspiracyjnej młodzieży.

W wydawnictwie znalazło się także miejsce dla tekstów: Mirosława Golona (IPN Gdańsk i UMK), który skupił się na kampanii wyborczej prowadzonej przez elbląskie struktury PZPR w 1989 r.; Antoniego Kakareko (UG), który przedstawił dzieje uczelnianych struktur NSZZ „Solidarność”; Beaty Szmytkowskiej (APG), która zaprezentowała archiwalia zgromadzone w Archiwum Państwowym w Gdańsku, a dotyczące szeroko rozumianej historii NSZZ „Solidarność”; Marka Andrzejewskiego (UG), który przedstawił wyniki analizy niemieckich podręczników szkolnych, przeprowadzone w celu zbadania zawartych w nich informacji na temat NSZZ „Solidarność”.

Na publikację składa się łącznie 14 tekstów historyków i badaczy dziejów NSZZ „Solidarność” regionu Pomorza i Kujaw.

Wydawnictwo zostało zaopatrzone także w indeks osobowy oraz wykaz skrótów użytych w tekstach.

SPIS TREŚCI

Wstęp (*Igor Hałagida*)

Wojciech Polak

„Solidarność” na Wybrzeżu Gdańskim na tle struktur związku w kraju (1980–1989)

Arkadiusz Kazański

Zapomniane karty Sierpnia '80 w Trójmieście

Jakub Kufel

Służba Bezpieczeństwa i Milicja Obywatelska wobec strajku sierpniowego w Stoczni Gdańskiej

Katarzyna Maniewska

Narodziny idei – geneza NSZZ „Solidarność” w Bydgoszczy

Karol Nawrocki

Wbrew trudnościom. Tworzenie struktur organizacyjnych NSZZ „Solidarność” w regionie elbląskim

Przemysław Wójtowicz

Powstanie i działalność NSZZ „Solidarność” w województwie toruńskim w okresie 1980–1981

Krzysztof Osiński

Działalność podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” w województwie bydgoskim w latach 1981–1989

Izabela Mazanowska

Msze za Ojczyznę i inne nabożeństwa patriotyczne w bydgoskich parafiach rzymskokatolickich w okresie 1981–1989

Jarosław Wąsowicz SDB

Podziemne struktury NSZZ „Solidarność” Oświaty i Wychowania w Gdańsku wobec niezależnych organizacji młodzieżowych (13 XII 1981–17 VI 1989)

Marek Szymaniak

Służba Bezpieczeństwa przeciwko bydgoskiej „Solidarności”. Taktyka działania – struktury – funkcjonariusze (1980–1982)

Mirosław Golon

Nieoczekiwana porażka. Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w

Elblągu wobec NSZZ „Solidarność” i przemian politycznych w 1989 roku

Antoni Kakareko

NSZZ „Solidarność” na Uniwersytecie Gdańskim 1980–2010 (próba zarysu)

Beata Szmytkowska

Źródła do dziejów związku zawodowego i ruchu społecznego „Solidarność” w Archiwum Państwowym w Gdańsku

Marek Andrzejewski

NSZZ „Solidarność” w wybranych podręcznikach niemieckich

Wykaz skrótów

Indeks nazwisk

Gdzie kupić publikacje:

[Gdańsk](#)